

**MILANO
ULUSAL VE ULUSLARARASI
TAHKİM DAİRESİ**

AKDENİZ HAVZASI OPERATÖRLERİNİN HİZMETİNDE

Milano Ulusal ve Uluslararası Tahkim Dairesi

*****

Milano Ulusal ve Uluslararası Tahkim Dairesi

Via Meravigli 9/B 20123 Milano

Tel. +39 (02) 8515.4536 Fax +39 (02) 8515 4384

www.camera-arbitrale.it E-mail: internazionale@mi.camcom.it

1. MILANO TAHKİM DAİRESİ

1985 yılında kurulmuş olan Milano Ulusal ve Uluslararası Tahkim Dairesi, Milano Ticaret Odası'nın özel bir kuruluşu olup, mali ve idari özerklik çerçevesinde alternatif uyuşmazlık çözüm araçlarının (ADR yöntemleri - Alternative Dispute Resolution - olarak adlandırılan -) kullanımını teşvik ve geliştirme faaliyetlerini yürütmektedir.

Özelde, Milano Tahkim Dairesi tarafından sunulan alternatif uyuşmazlık çözüm hizmetleri; Tahkim, Uzlaşma ve uyuşmazlıkların Telematik Çözümünü (Risolvionline - Online çözüm) kapsamaktadır.

Her biri kendine has özellikleri barındıran söz konusu araçlar, ticari uyuşmazlıkların süratli ve kontrol edilebilir süreler ile düşük ve önceden tahmin edilebilir maliyetler çerçevesinde, esnek ve gizlilik ilkesine uygun prosedürler aracılığı ile çözümlenmesini temin etme ortak paydasına sahiptirler.

Söz konusu araçların yönetimi bağlamında Milano Tahkim Dairesi, genelde maliyeti ve süresi önceden belirlenemeyen uyuşmazlık riski ile karşı karşıya kalan girişimcilere somut bir cevap sunar.

İhtilaf riski ile bu riskin beraberinde getirdiği süre ve maliyetlerin belirsizliğinin girişimcilerinin seçimlerinde son derece etkili bir unsur olduğu kuşku götürmez bir gerçektir. Az önce bahsi geçen kritik unsurlar açısından bu durum sadece ulusal değil, aynı zamanda ve özellikle de, kapsamı hakkında bilgi sahibi olunmayan yasalar ve bazen de kendi geleneksel kültürel modellerinden uzak ortamlarda karşılaşılan sorunların mevcut olduğu uluslararası bir çerçevede son derece önemlidir.

Uluslararası bir çerçevede operatörler, uyuşmazlık riskinin hesaplı şekilde değerlendirilmesine ve mümkün olduğunca, uyuşmazlık taraflarının hiçbirinin ulusal yargılama düzenine bağlı olmayan tarafsız bir birimin başvuru noktası olmasını sağlayan etkin bir uyuşmazlık çözüm yönteminin varlığına daha da fazla gerek duymaktadırlar.

Uyuşmazlık riskinin neredeyse fizyolojik olarak ifade edilebileceği uluslararası bir ortamda faaliyet gösteren bir girişimci hazırlıksız olarak yakalanmamalıdır ve bu doğrultuda faaliyetinin dolaylı maliyetlerinin değerlendirilmesi bağlamında olası uyuşmazlıklardan kaynaklanabilecek maliyetleri de dikkate almak ve uyuşmazlıkların en ekonomik yöntem bağlamında halledilmelerini sağlayan yöntemi seçmek zorundadır.

Uluslararası ticarete en etkin yöntem tahkimdir¹.

---

¹ **Tahkim**, medeni hukuk ve ticari uyuşmazlıkların mahkeme yoluna alternatif olarak çözümlenmelerini sağlayan bir yöntemdir. Tahkimin başlıca özelliği, aralarındaki uyuşmazlığı çözümlenecek hakemlerin tarafların kendileri tarafından seçilmesidir. Tahkim: Milano Tahkim Odası gibi belirli bir kurumun kontrolü altında ve bu kurum tarafından tespit edilmiş kurallar bağlamında gerçekleştiğinde **kuramsal** tahkim olarak adlandırılır; bir tahkim kurumuna atf yapılmaksızın, tarafların bizzat belirledikleri veya atıfta buldukları belirli kurallara bağlı olarak gerçekleştiğinde **ad hoc** tahkim olarak adlandırılır.

2. “AKDENİZ PROJESİ”

Milano Tahkim Dairesi birkaç yıldır, hizmetlerinin uluslararası boyuta kavuşturulmasına yönelik bir faaliyet planlamasını ve kurumun uluslararası akreditasyonunu başlatmıştır². Söz konusu faaliyet, ekonomik operatörlerin gereksinimlerine daha da etkin şekilde cevap vermek amacı ile sürdürülmektedir. Bu doğrultuda, uluslararası ilişkiler açısından stratejik ve/veya ekonomik ve ticari potansiyelleri açısından öncelikli olarak değerlendirilmiş coğrafya alanlarına yönelik spesifik projeler geliştirilmiştir.

Uluslararası tahkim merkezi olarak adaylığını koyarken (tahkim kurumumuz idare etmiş olduğu vaka sayısı açısından Avrupa'nın ilk sıralarında bulunmaktadır; 2006 yılında yaklaşık 110 vakaya bakılmış olup, 2007 yılında ulaşılan 46 yeni talebin %30 uluslararası nitelik taşımaktadır) Milano Tahkim Dairesi dikkatini özellikle Akdeniz Bölgesi'ne yöneltmektedir.

Bu seçim; Milano Ticaret Odası'nın Akdeniz alanında faaliyet göstermek isteyen girişimcilere bilgi türünde ve finansal araçlar sunarak (İtalyan şirketlerinin Akdeniz havzası ülkelerinde yatırımlarını kolaylaştırmak için - Finlombarda Gestioni SGR S.p.A, Lombardia Bölgesi ve birinci derecede önem taşıyan bazı İtalyan bankalarının desteği ile - Milano Ticaret Odası tarafından kurulmuş Euromed Vakfı'nın gündeme getirilmesi yeterlidir) Akdeniz ile ilişkileri desteklemek çerçevesinde göstermekte olduğu gayreti ile tamamen uyum içindedir.

Akdeniz Havzası, Avrupa Birliği için de birinci derecede önem taşıyan bir alanı temsil etmektedir. AB, nitekim AB devletlerini ve Akdeniz Havzası'nda yer alan 10 devleti kapsayan (Filistin Milli Otoritesi, Cezayir, Mısır, Ürdün, İsrail, Lübnan, Fas, Suriye, Tunus, Türkiye) bir Avrupa-Akdeniz ortaklığının kurulması aracılığı ile uzun zamandır Akdeniz Alanı'nı, dünyanın bu bölgesinde bir Serbest Ticaret Bölgesi (Euro-Mediterranean Free Trade Area olarak adlandırılan) yaratılması öngörüsü çerçevesinde bu bölgenin verimli, dengeli ve güvenli olmasına yönelik spesifik bir işbirliğinin odak noktası yapmıştır.

Hali hazırda yoğun şekilde gerçekleşen Avrupa-Akdeniz ticari ilişkileri, bu doğrultuda daha da artacaktır ve bu ilişkilerin büyümesi ile ulusal mahkemelere alternatif yargı araçları ile ticari uyuşmazlıkların çözümlenmesi gereksinimi de artacaktır.

Avrupa-Akdeniz partnerleri bunun bilincindedirler ve işbirliği alanları belirlenirken uyuşmazlıkların çözümlenmesi yöntemlerine ilişkin konular da kesinlikle unutulmamış olup bazı durumlarda (İtalya'nın durumu gibi), Akdeniz'in kuzey ve güney kıyılarında konumlanmış girişimciler arasındaki ilişkileri uyuşmazlık profili altında da kolaylaştırmak için devreye girmek görevi spesifik olarak tahkim kurumlarına havale edilmiştir.

---

² Milano Tahkim Odası'nın uluslararası prestijinin kanıtı olarak kurumun bilimsel-kültürel profil altında da uluslararası düzeyde faal olduğunun altı çizilir. Milano kökenli kurumun UNCITRAL (United Nations Commission on International Trade Law) tarafından düzenlenmiş uluslararası ticari tahkime ilişkin Model Kanun revizyon çalışmalarına katılmış olduğu; IFCAL (International Federation of Commercial Arbitration Institutions) kurumuna üyeliği; Kluwer Law International yayınevi için kendi Araştırma Merkezi aracılığı ile yayıncılık ürünlerinin gerçekleştirilmesi; ITA (Institute for Transnational Arbitration) tarafından hazırlanan ITA Monthly Report haber bülteni için country report rolü kısaca hatırlatılır.

“Akdeniz Projesi” ile Tahkim Dairesi’nin üstlenmiş olduğu görev de işte buna ilişkindir: kurumsal tahkim aracılığı ile havza operatörlerine ticari uyuşmazlıkların çözümü için etkin bir yöntem sağlanması.

Ticari uyuşmazlıkların çözüm yöntemi olarak tahkim yönteminden faydalanmaya karar veren operatörler genelde ve tercihen sözleşme aşamasında, olası meydana gelebilecek uyuşmazlıkların çözümünü - bu doğrultuda bir ulusal mahkemeye başvurulmasını sözleşme dışı bırakarak – taraflarca bizzat belirtilmiş kanunu uygulayarak karar verecek bir veya birden fazla hakem kararına bırakmaya karar verirler.

A) NEDEN TAHKIM

Tarafların genelde bu alternatif çözümü uygulamaya karar vermelerinin nedenleri, özetle aşağıda sıralanmıştır:

Tarafsızlık: uluslararası uyuşmazlıklara ilişkin olarak, mümkün olduğu kadar tarafsız bir yargılama heyetine başvurma imkanı, muhakkak ki birinci derece önem taşımaktadır. Farklı milliyetlere sahip hakemlerden oluşan bir tahkim heyeti daha fazla tarafsızlık (ulusal mahkemelere başvurulduğunda imkan olmayan bir sonuç) garanti eder.

Sürat: bu hususun, genel yargılama yönteminin oldukça daha uzun sürdüğü ışığında değerlendirilmesi gerektiğinin belirtilmesi gerekir. Her halükarda, bazı tahkimlerin dıştan bakıldığında aşırı uzun olarak görülebilecek süresi, genelde ihtilafın spesifik karışıklığından kaynaklanır ve bu tür durumlar, ortak girişimler, ihaleler, teknoloji transferleri ve benzer konulara ilişkin sözleşmelerde kolaylıkla ortaya çıkabilir.

Teknik yeterlilik: hakemlerin seçimi taraflara bırakılmış olduğundan, uyuşmazlığın çözümü özellikle ihtilaf konusu alanında uzman ve deneyim sahibi kişilere havale edebilecek durumdadırlar.

Gizlilik: “mahkemelerde duruşmalar herkese açıktır” ilkesi bazında gerçekleşen genel mahkemelerden farklı olarak tahkim, bakılmakta olunan işleme ilişkin kesin ketumiyet ve gizlilik garanti eder.

Esneklik: Tahkim işlemi çerçevesinde hakemlerin uymaları gereken prosedür kurallarının seçiminde taraflar aynı olanaklara sahiptirler. Bu, genel hakimlerin uygulamak zorunda oldukları kurallara göre daha az katılık ve da az formalizm anlamına gelir. Taraflar ayrıca gerek tahkim yerini gerekse uygulanacak hukuku seçme hakkına sahiptirler.

Maliyet: Asliye aşamasından Yargıtay aşamasına kadar 10 yıla yakın sürebilecek bir genel davadan ortaya çıkan masraflara göre tahkimin maliyeti daha elverişlidir. Daha fazla sürat, aynı zamanda daha fazla ekonomiklik anlamına da gelir.

Kararın tanınması: hakem kararı, her ne kadar genelde buna karşı çıkılmaksızın yerine getirilse de, özellikle 1958 yılında (aralarında İtalya’nın da bulunduğu) 100 devlet tarafından onaylanmış ve yabancı hakem kararlarının kolaylıkla tanınmasını sağlayan uluslararası sözleşmeler mevcuttur³. Bazen, genel hakimlerin kararlarının tanınmasına

---

³ 1958 tarihli New York Sözleşmesi’ni imzalamış olan ülkelerin listesi için UNCITRAL internet sitesine bakılması tavsiye edilir: http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/NYConvention.html.

Filistin Milli Otoritesi haricinde Avrupa-Akdeniz Partnerliği sürecine dahil olan tüm ülkelerin bu sözleşmeyi imzalamış oldukları belirtilir. Uygun bilgi sağlanması açısından, “Gözlemci” sıfatı ile Barcelona süreci üyelerinden diğer önemli bir ülke olan Libya’nın halihazırda sözleşmeyi imzalamamış olduğu belirtilir.

ilişkin sözleşmeler veya karşılıklı anlaşmalar mevcut olmadığında hakem kararının tanınması, mahkeme kararın tanınmasından daha kolaydır.

B) MILANO ULUSAL VE ULUSLARARASI TAHKİM DAİRESİ NEDEN TERCİH EDİLMELİ

Bahse konu araçlardan faydalanmak isteyen Akdeniz Havzası operatörlerine Milano Tahkim Dairesinin sunmuş olduğu hizmetler aşağıda sıralanmıştır:

- sözleşmeye eklenecek tahkim şartının veya uyuşmazlık çıktığında akdedilecek tahkim anlaşmasının⁴ standart maddelerinin veya tahkim anlaşması modellerinin önerilmesi aracılığı ile kaleme alma hazırlık aşamasında bedelsiz hizmet.
- tahkim davalarının yönetimi ve idaresi aracılığı ile ilişkinin “patolojik” aşamasında hizmet;
- kurumun Genel Sekreterlik görevlileri tarafından verilecek hizmet; bu görevliler, genelde dava masrafları açısından bir diğer artışa sebep olmadan, herhangi bir “ülkesellik” limiti olmaksızın, tahkim oluşturulmasına göre üçüncü bir ülkede de olabilecek tahkim mahallinde hakem kurulunun teşekkül ettirilme anında mevcut olacaklardır.

Tahkimin yönetilmesine ilişkin olarak Milano Tahkim Dairesi, Genel Sekreterlik ve hukuk ve ekonomi alanlarında mesleklerini icra eden 9 üyeden oluşan (ikisi yabancı) Tahkim Divanı aracılığı ile faaliyet gösterir.

İdari faaliyet tüm davaya, hakeme tevdi edilmesinden karara kadar işlevsellik ve esneklik temellerine dayanan Tahkim Yönetmeliği uygulanarak yürütülür. Söz konusu yönetmelik İtalyanca, Fransızca, İngilizce ve Arapça dillerinde mevcuttur.

Taraflar, Milano Tahkim Dairesi Yönetmeliği ile tahkimin yerini, lisanını, uygulanacak hukuku seçme ve hakemleri tayin etme, hakem sayısını ve tayin yöntemini tespit etme bağlamında serbesttirler. Taraflar veya üçüncü şahıslar tarafından yapılan tüm tayinler, kabul edilme anında tarafsızlıklarının daha yüksek garantisini açısından hakemlerden talep edilen bağımsızlık beyannamesini kontrol eden Tahkim Divanı tarafından onaylanır.

Taraflar, gerek hazırlık aşamasında (tahkim şartı ve anlaşması) gerekse çıkmış olan bir uyuşmazlık boyunca işlemi kendi özel gereksinimlerine uyarlayabileceklerinden ilişkin ilişki ile birlikte, uyuşmazlığı da yönetmek hususunda her zaman bağımsızdırlar.

Bu bağımsızlıkları ile birlikte, her halükarda süreleri, maliyetleri ve hakemlerin bağımsızlığını ve tarafsızlığını gözetim altında tutan ve davanın çıkmaza girmesi varsayımında bir çözüm sunmak için müdahalede bulunan bir kurumun garantisine sahiptirler: bir hakemin tayin edilmemiş olması, taraflardan birinin katılmaması veya gayri mevcudiyeti, hakem tayininde bulunmak isteyen çok sayıda tarafın mevcut olması ve diğer farklı varsayımlar.

Kurum, hakem kararının (hakem heyeti tarafından verilen karar), davanın teşekkülüne ilişkin ilk duruşmadan sonraki altı ay içinde tevdi edilmesini öngörür ve olası uzatmalar Tahkim Divanı tarafından, gerekçelendirilmiş talep bazında ve sadece konuya ilişkin

---

⁴ Tahkim şartı sözleşmenin kaleme alınması aşamasında ilave edilir ve “tedbir” niteliğini taşır, anlaşma ise bundan sonraki aşama olup, anlaşmayı imzalayan taraflar arasında çıkmış olan belirli bir uyuşmazlığa spesifik olarak isnat edilmesini öngörür.

olarak taraflar dinlendikten sonra verilir. Müessese bu şekilde, uluslararası anlaşmalar bazında piyasada derhal “kullanılabilecek” olan bir çözüm ile birlikte, süratle elde edilen ve müessese faaliyetleri açısından daha az travmatik bir çözümden faydalanabilecektir.

Maliyete ilişkin olarak oda, yönetmeliğe eklenmiş ve uyuşmazlığın değerine uygun kademeler ile organize edilen bir tarife bazında ücretleri uygular. Uyuşmazlığın değerinin konumlandığı tarife kademesine göre taraf davanın maliyetlerinin boyutunu öngörebilecektir.

Hedef; taraflara kesin ve şekil profili açısından dokunulmaz, nihai ve başka işlemler gerekmesizin icra edilebilir ve bu bağlamda uyuşmazlığı kesin olarak çözümlenmek kapasitesine sahip bir ürün sunulmasıdır.

3. TANITIM FAALİYETLERİ

Havza operatörlerinin “Akdeniz Projesi” ve tahkim kültürü hakkında bilgilendirilmeleri ve bu yönetime yaklaştırılmaları amacı ile Milano Tahkim Dairesi bir dizi etkinlik öngörmektedir:

- uyuşmazlıkların çözümlenmeleri hakkında makalelerin (İtalyanca, İngilizce, Fransızca ve Arapça dillerinde) yayınlanması;
- yerel tahkim kuruluşları ve/veya odalar ile işbirliği anlaşmalarının imzalanması (bugüne kadar Uluslararası Ticari Tahkim için Kahire Bölgesel Merkezi ile Lübnan Dağı Bölgesi Beyrut Ticaret Odası ile ve Suriye Ticaret Odaları Federasyonu ile işbirliği anlaşmaları imzalanmış bulunmaktadır);
- Kuzey Afrika ve Orta Doğu ülkelerinde misyonların ve “Road Show” düzenlenmesi⁵;
- tüm Avrupa-Akdeniz Alanı’nda kongre, seminer, yuvarlak masa organizasyonu ve katılımları;
- ticari uyuşmazlıkların alternatif çözümlenmesi disiplini formasyon kurslarının organize edilmesi.

Bu Projenin önemi İtalyan Devleti tarafından kabul edilmiş olup, Havza ülkelerindeki tüm İtalyan büyükelçiliklerine projeye ilişkin etkinlikleri desteklemeleri hususunda özel notalar gönderilmiştir.

---

⁵ “Akdeniz Projesi” ilk aşamasında aşağıdaki ülkeleri ilgilendirecektir: Cezayir, Mısır, Lübnan, Fas, Tunus, Türkiye.